

1. Etkinlik

A) Aşağıdaki kelimeleri anlamlarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.

element	: Gök bilimci.
evren	: Çok miktarda enerji ortaya çıkmasına sebep olan büyük yıldız patlamaları.
kimyasal	Element: Kimyasal yöntemlerle ayrıştırılmayan veya bileşim yoluyla elde edilemeyen, Evren'de doğal hâliyle bulunan madde.
astronom	: Yıldız ve gezegen topluluklarından oluşan gök ada.
atom	: Gök varlıklarının bütününe içine alan uzay boşluğu, kâinat.
süpernova	: Kimyaya ait olan, kimya ile ilgili, kimya yoluyla elde edilen.
galaksi	: Maddeyi oluşturan en küçük tanecikler.

B) Yukarıda açıklamalarıyla eşleştirdiğiniz kelimeleri aşağıdaki bulmacada bularak renkli kalemle işaretleyiniz. İşaretlemediğiniz harfleri soldan sağa okuyarak bir cümleye ulaşacaksınız. Ulaştığınız cümleyi bulmacanın altına yazınız.

U	K	i	M	Y	A	S	A	L	Z
G	A	Y	Y	O	L	U	T	N	D
A	A	S	T	R	O	N	O	M	A
L	N	E	F	E	S	K	M	E	S
A	i	E	L	E	M	E	N	T	C
K	i	B	i	V	R	M	A	C	E
S	Ü	P	E	R	N	O	V	A	R
i	A	Y	A	E	Ş	A	M	A	K
i	S	T	i	N	Y	O	R	U	Z

Tema boyunca öğreneceğiniz kelime ve kelime grupları ile bunların anlamlarını ders kitabınızın sonunda bulunan "Kelime Defterim" bölümüne yazınız.

Bulmacada Ulaştığım Cümle:..

UZAY YOLUNDA NEFES KESİCİ BİR MACERA YAŞAMAK İSTİYORUZ

1-Galaksilerin bizden uzaklaştığının habercisidir.

2-Dünyamız karanlık olurdu, ısı olmadığı için ısınmazdık. Besinlerimiz güneş olmadığı için yok olurdu, beslenemezdik. Bütün canlılar vok olurdu.

3-Uzun süre parıldamaya devam ederler.

4-Bence vardır. Çünkü bu kadar büyük bir evrende milyarlarca yıldız, trilyonlarca gezegen vardır.

5- "Hayat" adını verirdim. Çünkü yeni bir gezegen keşfetsem orada yaşayan birilerinin olduğunu düşünürüm hep.

6-Kentleşmenin olmamasını, her yerin yeşil kalmasını, insanların eskiden olduğu gibi mağara, ağaç kovukları ve çadırlarda yaşamasını isterdim. Kirlenmemiş bir hava ve su kaynakları olsun isterdim..

2. Etkinlik: Aşağıdaki soruları metinden hareketle cevaplayınız.

1. Galaksilerin kızıla kayması neyin habercisidir?
2. Güneş olmasaydı yaşamımızda neler değişirdi? Düşüncelerinizi metinden hareketle açıklayınız.
3. Yakıtları tükenen küçük yıldızlara ne olur? Anlatınız.
4. Sizce başka gezegenlerde hayat var mıdır? Düşüncelerinizi nedenleriyle açıklayınız.
5. Yeni bir gezegen keşfetseydiniz ona hangi ismi verirdiniz? Neden?
6. Keşfettiğiniz gezegenin Dünya'ya göre daha yaşanabilir olması için hangi özelliklere sahip olmasını isterdiniz? Anlatınız.

3. Etkinlik

A) 1. Etkinlik'teki bulmacada ulaştığınız cümleden hareketle bir hikâye tasarlayarak hikâyenizin unsurlarını aşağıya yazınız.

B) Unsurlarını belirlediğiniz hikâyenizi defterinize yazınız.

UZAY BOŞLUĞU

Arkadaşlarla hep merak ederdik. Yüksekten dünya nasıl görünüyor acaba? Ece, Zeynep, Ela, Mustafa aralarında anlaşarak bu meraklarını gidermeye karar verdiler. Ortaokul biter bitmez Nevşehir de balon turu yapacaklardı.

Sabahleyin erkenden balona binip gökyüzüne açıldılar. Balon yükseldikçe aşağıdaki eşya ve varlıklar küçülüyordu. Balon çıkabileceği en yüksek noktaya kadar çıktı. Artık gökyüzünde sadece onlar vardı. Aşağıdaki her şey minik minik duruyordu.

Beş arkadaş böylece gökyüzünde güzel bir macera yaşadılar.

4. Etkinlik

A) Aşağıdaki gazete haberlerini önemli bulduğunuz yerlerin altını çizerek okuyunuz.

A GAZETESİ

KÜRESEL ISINMA AVRUPA'DA YILDA 152 BİN KİŞİYİ ÖLDÜREBİLİR

Uluslararası online bir dergide iklim değişiklikleri ile ilgili bir araştırma yayımlandı. Bu araştırmaya göre küresel ısınma için önlem alınmazsa 2100 yılında iklim nedeniyle oluşacak felaketlerden ölenlerin sayısı yıllık 150 binden fazla olacak. Dünya nüfusunun üçte ikisinin değişen hava koşullarından etkilenmesi bekleniyor. Bu doğrultuda araştırma, 1981-2010 yılları arasında her yıl hava koşullarından dolayı ölen 3 bin civarındaki insan sayısının 2071-2100 yılları arasında 152 bin kişiyi bulacağını gösteriyor. Araştırmacılar, iklim kaynaklı en öldürücü nedenin sıcak hava dalgası olacağını belirtiyorlar. Benzer şekilde kıyı taşkınları sebebiyle senede ortalama 6 ölüm vakası görülürken yüzyılın sonunda bu rakamın yıllık 233'e çıkması bekleniyor. Araştırmanın yazarları arasında olan Avrupa Komisyonu'nun İtalya'daki ortak araştırma merkezinden Giovanni Forzieri (Ciovanni Forziyeri), küresel ısınmanın 21. yüzyılda insan sağlığını tehdit eden en büyük unsur olduğunu söyleyerek konunun önemini bir kez daha vurgulamıştır.

B GAZETESİ

ÇARPICI İDDİA: KÜRESEL ISINMA UYDURMA

İngiliz araştırmacılara göre dünyanın son yıllardaki en büyük sorunu olan küresel ısınma bir efsaneden ibaret. Araştırmacılar ayrıca ısınmanın insan eliyle olmadığı kanısında.

İngiliz Doğu Anglia (Enciliya) Üniversitesi İklim Araştırma Biriminden (CRU) Prof. Phil Jones (Fil Cons), BBC'ye yaptığı açıklamada küresel ısınmanın sanıldığı kadar önemli bir sorun olmadığını söyledi. 1995'ten bu yana küresel ısınmada önemli bir değişiklik olmadığını da anlatan Jones, sözleriyle herkesi şaşırttı. Daha önce, içinde bu bilgilerin de bulunduğu 72 adet bilimsel makale, 1000'in üzerinde arşiv belgesi ve güncel e-postanın araştırma merkezinin bilgisayarından çalındığını söyledi. Bu durumun ileride halktan ve iş yerlerinden "iklim vergileri" almak için düzenlenen sinsi bir oyun olabileceğini vurguladı.

Araştırmaların küresel ısınma hakkında bildiklerimizi değiştirecek türden güçlü bilimsel araştırmalar olduğunu söyleyen Jones, "küresel ısınma" skandalının dünyayı sürekli alarm ve endişe altında tutanların işi olduğunu belirtiyor. Küresel iklim değişikliğine insanın sebep olmadığını ve yerkürenin birkaç derece ısınmasının bilimsel araştırmaların sonuçlarının da gösterdiği gibi normal olduğunu öne sürüyor.

B) Gazete haberlerinde verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

A GAZETESİ

Savunulan Düşünce

2100 yılında iklim nedeniyle oluşacak felaketlerden ölenlerin sayısının 150 binden fazla olacak olması.

Gösterilen Nedenler

Küresel ısınma nedeniyle mevsimlerin değişmesi, sıcak hava dalgasının artması, kıyı taşkınları.

B GAZETESİ

Savunulan Düşünce

Küresel ısınmanın aslında var olmadığı, ısınmaya insanların neden olmadığı, küresel ısınmanın halktan iklim vergisi almak için bir oyun olduğu.

Gösterilen Nedenler

1995'ten bu yana küresel ısınmada önemli bir değişiklik olmadığı, var olan değişikliklerin normal olduğu.

Bence B Gazetesi'nin görüşü yanlıştır. Çünkü mevsimlerin değişmesi, doğal felaketlerin artması, buzulların çözülmesi küresel ısınmanın olduğuna işaret ediyor. Ayrıca şimdiye kadar küresel ısınma nedeniyle vergi isteyen hiçbir devlete rastlamadık.

C) Bu iki farklı bakış açısı hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizi nasıl etkiledi? Açıklayınız.

D) Prof. Phil Jones ya da Giovanni Forzieri'den birine e-posta yazacak olsanız kime, ne sormak isterdiniz? Sormak istediklerinizi e-posta şeklinde yazınız.

Konu: _____

İçerik:

Sayın Prof.Phil Jones

Küresel ısınmanın sebepleri nelerdir?

İnsanın bu konudaki etkisi % de kaçtır?

Küresel ısınmaya karşı alınabilecek önlemler nelerdir?

141

6. Etkinlik

A) Aşağıdaki cümleleri inceleyiniz. İsim tamlamalarının altını örnekteki gibi çiziniz.

Galaksiler, uzayın derinliklerinde bizden çok uzaklardadır.

Galaksilerin ışıkları kızıla kayıyor.

Bu yıldız, Güneş Sistemi'nin merkezinden ışık saçıyor.

Bilim insanları, bu konuda araştırmalar yapıyor.

Gezegelimizde yaşamın kaynağı Güneş'tir.

Neden evrenin başlangıcı olduğunu düşünüyoruz?

B) Aşağıdaki atasözlerinin bazı kelimeleri eksik bırakılmıştır. Bu atasözlerini parantez içlerindeki isimlerle, isim tamlaması oluşturacak şekilde örnekteki gibi tamamlayınız.

..... Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.

(yalancı/mum)

Lafla ... peynir-gemisi .. yürümez.

(peynir/gemi)

Borç .. yiğidin-kamçısı .. dir.

(yiğit/kamçı)

..... Davulun-sesi .. uzaktan hoş gelir.

(davul/ses)

Komşu .. komşunun-külü .. muhtaçtır.

(komşu/kül)

.. Ay-ışığında .. ceviz silkilmez.

(ay/ışık)

*** GELECEK DERSE HAZIRLIK**

Evliya Çelebi ve "Seyahatname" hakkında araştırma yapınız.